

การฝึกอาชีพเสริม

หลักสูตร ผู้ช่วยผู้ดูแลผู้สูงอายุ

(Basic Elderly Caregiver)

รหัสหลักสูตร 0930207430201

กองพัฒนาผู้ฝึกและเทคโนโลยีการฝึก

กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน

ผู้อนุมัติหลักสูตร	นางสาวบุปผา เรืองสุด อธิบดีกรมพัฒนาฝีมือแรงงาน	
วันที่อนุมัติ /..... /..... - 8 ธ.ค. 2566	จำนวน8.... แผ่น	ปรับปรุงครั้งที่ /.....

การฝึกอาชีพเสริม
หลักสูตร ผู้ช่วยผู้ดูแลผู้สูงอายุ
(Basic Elderly Caregiver)
รหัสหลักสูตร 0930207430201
กองพัฒนาผู้ฝึกและเทคโนโลยีการฝึก
กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน

1. วัตถุประสงค์

เพื่อให้ผู้รับการฝึกมีความรู้ ทักษะ และมีทัศนคติที่ดีในงานด้านการดูแลผู้สูงอายุ โดยสามารถ

1.1 มีความรู้ ความเข้าใจ และมีทักษะพื้นฐานในการช่วยดูแลผู้สูงอายุได้อย่างถูกต้อง

1.2 มีความรู้เรื่องโรค ปัญหาที่เกิดขึ้นกับผู้สูงอายุ และช่วยเหลือให้การดูแลตามภาวะความเจ็บป่วยได้อย่างถูกต้อง

1.3 นำความรู้ และทักษะที่ได้รับไปใช้ในการปฏิบัติงานในการช่วยดูแลผู้สูงอายุได้อย่างถูกต้อง

2. ระยะเวลาการฝึก

ผู้รับการฝึกจะได้รับการฝึกภาคทฤษฎี และภาคปฏิบัติ โดยหน่วยงานสังกัดกรมพัฒนาฝีมือแรงงาน หรือหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง ระยะเวลาการฝึก จำนวน 30 ชั่วโมง

3. คุณสมบัติของผู้รับการฝึก

3.1 อายุไม่ต่ำกว่า 18 ปีขึ้นไป

3.2 จบการศึกษาไม่ต่ำกว่าระดับมัธยมศึกษาตอนต้นหรือเทียบเท่า

3.3 ไม่เป็นผู้มีความประพฤติเสื่อมเสีย หรือบกพร่องในศีลธรรม

3.4 มีสุขภาพแข็งแรง ไม่เป็นโรคร้ายแรงหรือโรคติดต่อร้ายแรง

3.5 มีวุฒิภาวะและบุคลิกลักษณะเหมาะสมในการเป็นผู้ดูแลผู้สูงอายุ

4. วุฒิบัตร

ชื่อเต็ม : วุฒิบัตรพัฒนาฝีมือแรงงาน หลักสูตร ผู้ช่วยผู้ดูแลผู้สูงอายุ

ชื่อย่อ : วพร. ผู้ช่วยผู้ดูแลผู้สูงอายุ

ผู้รับการฝึกต้องมีระยะเวลาการฝึกอบรมตามหลักสูตรไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 และผ่านการประเมินผลทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติรวมกันตามเกณฑ์ไม่น้อยกว่าร้อยละ 60 จึงจะถือว่าผ่านการฝึก และได้รับวุฒิบัตรจากกรมพัฒนาฝีมือแรงงาน

5. หัวข้อวิชา

รหัสวิชา	หัวข้อวิชา	ชั่วโมง	
		ทฤษฎี	ปฏิบัติ
0934311001	จริยธรรมและบทบาทของผู้ดูแลผู้สูงอายุ	1	0
0934311002	สิทธิผู้สูงอายุ / กฎหมายที่ควรรู้	1	0
0934311003	การดูแลสุขอนามัยและทักษะพื้นฐานในการดูแลผู้สูงอายุ	1	2
	/ ผู้สูงอายุติดเตียง		
0934311004	สุขภาพจิตผู้สูงอายุ / การจัดสิ่งแวดล้อม	1	0
0934311005	โรคที่พบบ่อยในผู้สูงอายุ	1	0
0934311006	การประเมินผู้สูงอายุเบื้องต้น	1	2
0934311007	การใช้ยาในผู้สูงอายุ	1	1
0934311008	อาหารและโภชนาการผู้สูงอายุ	1	1
0934311009	การสังเกตอาการผิดปกติและการปฐมพยาบาลเบื้องต้น	1	2
0934311010	การแก้ไขการสำลัก การทำแผล การเคลื่อนย้ายเมื่อหกล้ม การประเมินกรณีแขนขาอ่อนแรง	1	3
0934311011	การช่วยชีวิตขั้นพื้นฐาน	1	3
0934311012	การดูแลผู้สูงอายุที่มีปัญหาาระบบต่าง ๆ	1	0
0934311013	กายภาพสำหรับผู้สูงอายุ	1	2
0934319901	การวัดและประเมินผล	1	0
รวม		14	16
		30	

6. เนื้อหาวิชา

0934311001 จริยธรรมและบทบาทของผู้ดูแลผู้สูงอายุ (1 : 0)

วัตถุประสงค์รายวิชา

เพื่อให้ผู้รับการฝึกอบรมมีความรู้ในการดูแลผู้สูงอายุ มีความเข้าใจถึงความจำเป็นในการดูแลผู้สูงอายุ เข้าใจถึงการเปลี่ยนแปลงของผู้สูงอายุทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม รวมถึงมีเจตคติที่ดีต่อผู้สูงอายุ

คำอธิบายรายวิชา

ศึกษาเกี่ยวกับการก้าวสู่สังคมผู้สูงอายุ ลักษณะสังคมผู้สูงอายุ การแบ่งกลุ่มผู้สูงอายุ นโยบายและมาตรการการดูแลผู้สูงอายุ ผลกระทบจากการเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ เจตคติเกี่ยวกับผู้สูงอายุ ทฤษฎีและแนวคิดเกี่ยวกับผู้สูงอายุ การเปลี่ยนแปลงด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ และสังคมของผู้สูงอายุ

- 0934311002 สิทธิผู้สูงอายุ / กฎหมายที่ควรรู้ (1 : 0)
 วัตถุประสงค์รายวิชา
 เพื่อให้ผู้รับการฝึกอบรมมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสิทธิของผู้สูงอายุ และกฎหมายเบื้องต้น
 คำอธิบายรายวิชา
 ศึกษาเกี่ยวกับรัฐธรรมนูญและพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ สิทธิผู้สูงอายุ กฎหมายแรงงานเบื้องต้น
- 0934311003 การดูแลสุขภาพอนามัยและทักษะพื้นฐานในการดูแลผู้สูงอายุ / ผู้สูงอายุติดเตียง (1 : 2)
 วัตถุประสงค์รายวิชา
 เพื่อให้ผู้รับการฝึกอบรมมีความรู้และสามารถดูแลสุขภาพอนามัยของผู้สูงอายุ ผู้สูงอายุติดเตียง
 รวมถึงทักษะพื้นฐานในการดูแลผู้สูงอายุที่มีปัญหาสุขภาพในเรื่องต่าง ๆ
 คำอธิบายรายวิชา
 ศึกษาเกี่ยวกับการดูแลสุขภาพส่วนบุคคล การดูแลผู้สูงอายุที่มีอุปกรณ์ต่าง ๆ เช่น สายให้อาหาร
 สายสวนปัสสาวะ
 ฝึกปฏิบัติเกี่ยวกับการเช็ดตัว / อาบน้ำ การดูแลสุขภาพปากและฟัน การดูแล
 เรื่องการรับประทานอาหาร / การให้อาหารทางสายยาง การดูแลเรื่องการขับถ่าย การดูแลเรื่องการป้องกัน
 การติดเชื้อ
- 0934311004 สุขภาพจิตผู้สูงอายุ / การจัดการสิ่งแวดล้อม (1 : 0)
 วัตถุประสงค์รายวิชา
 เพื่อให้ผู้รับการฝึกอบรมมีความรู้เกี่ยวกับภาวะสุขภาพจิตของผู้สูงอายุ สามารถวางแผนแนวทาง
 การดูแลผู้สูงอายุที่มีปัญหาสุขภาพจิต ความจำเป็นของการจัดสิ่งแวดล้อมสำหรับผู้สูงอายุ
 คำอธิบายรายวิชา
 ศึกษาเกี่ยวกับสุขภาพจิตผู้สูงอายุ ปัญหาจิตใจในผู้สูงอายุ หลักการจัดการสิ่งแวดล้อมสำหรับผู้สูงอายุ
- 0934311005 โรคที่พบบ่อยในผู้สูงอายุ (1 : 0)
 วัตถุประสงค์รายวิชา
 เพื่อให้ผู้รับการฝึกอบรมมีความรู้เกี่ยวกับโรคและอาการที่พบบ่อยของผู้สูงอายุ สามารถวางแผนแนว
 ทางการดูแลผู้สูงอายุในโรคและอาการที่พบบ่อย ทราบถึงพฤติกรรมเสี่ยง การป้องกัน การส่งเสริมและการดูแล
 เบื้องต้น
 คำอธิบายรายวิชา
 ศึกษาเกี่ยวกับโรคความดันโลหิตสูง โรคเบาหวาน โรคข้อเข่าเสื่อม ภาวะสมองเสื่อม โรคหัวใจ
 และหลอดเลือด โรคมะเร็ง โรคตาในผู้สูงอายุ โรคและความผิดปกติในช่องปากที่พบบ่อยในผู้สูงอายุ

- 0934311006 การประเมินผู้สูงอายุเบื้องต้น (1 : 2)
 วัตถุประสงค์รายวิชา
 เพื่อให้ผู้รับการฝึกอบรมมีความรู้เรื่องการตรวจร่างกาย การประเมินสัญญาณชีพเบื้องต้น สามารถปฏิบัติการตรวจร่างกายและประเมินสัญญาณชีพเบื้องต้น รวมถึงรู้จักอุปกรณ์ในการตรวจวัดสัญญาณชีพ และการแปลผล
 คำอธิบายรายวิชา
 ศึกษาเกี่ยวกับสัญญาณชีพและการตรวจร่างกายเบื้องต้น
 ฝึกปฏิบัติเกี่ยวกับการวัดสัญญาณชีพ การชั่งน้ำหนัก การคำนวณดัชนีมวลกาย การแปลผล
- 0934311007 การใช้ยาในผู้สูงอายุ (1 : 1)
 วัตถุประสงค์รายวิชา
 เพื่อให้ผู้รับการฝึกอบรมมีความรู้เกี่ยวกับยาที่ใช้บ่อยในผู้สูงอายุ สามารถดูแลช่วยเหลือในการใช้ยาของผู้สูงอายุได้อย่างถูกต้องปลอดภัย
 คำอธิบายรายวิชา
 ศึกษาเกี่ยวกับหลักการให้ยาเบื้องต้น ยาที่ใช้บ่อยในผู้สูงอายุและผลข้างเคียงจากการใช้ยา ปัญหาที่พบและข้อควรระวังจากการใช้ยาในผู้สูงอายุ
 ฝึกปฏิบัติเกี่ยวกับการอ่านคำสั่งยาเบื้องต้น ดูตัวอย่างยาที่ใช้ในผู้สูงอายุ
- 0934311008 อาหารและโภชนาการในผู้สูงอายุ (1 : 1)
 วัตถุประสงค์รายวิชา
 เพื่อให้ผู้รับการฝึกอบรมมีความรู้เกี่ยวกับอาหารและโภชนาการสำหรับผู้สูงอายุ สามารถวางแผนการเตรียมอาหารสำหรับผู้สูงอายุที่มีปัญหาสุขภาพ
 คำอธิบายรายวิชา
 ศึกษาเกี่ยวกับความต้องการสารอาหารสำหรับผู้สูงอายุ ปัจจัยที่ส่งผลต่อภาวะโภชนาการของผู้สูงอายุ อาหารที่เหมาะสมสำหรับผู้สูงอายุที่มีปัญหาสุขภาพ
 ฝึกปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดตารางอาหารสำหรับผู้สูงอายุ ดูตัวอย่างอาหารที่เหมาะสมสำหรับผู้สูงอายุ
- 0934311009 การสังเกตอาการผิดปกติและการปฐมพยาบาลเบื้องต้น (1 : 2)
 วัตถุประสงค์รายวิชา
 เพื่อให้ผู้รับการฝึกอบรมมีความรู้ ทักษะ และสามารถให้การปฐมพยาบาลเบื้องต้นในสถานการณ์ต่าง ๆ
 คำอธิบายรายวิชา
 ศึกษาเกี่ยวกับการปฐมพยาบาลในสถานการณ์ต่าง ๆ เช่น เป็นลม ช็อค ชัก
 ฝึกปฏิบัติเกี่ยวกับการปฐมพยาบาลในสถานการณ์ต่าง ๆ

- 0934311010 การแก้ไขการสำลัก การทำแผล การเคลื่อนย้ายเมื่อหกล้ม (1 : 3)
 การประเมินกรณีแขนขาอ่อนแรง
 วัตถุประสงค์รายวิชา
 เพื่อให้ผู้รับการฝึกอบรมมีความรู้เกี่ยวกับการแก้ไขการสำลัก สามารถประเมินลักษณะแผล
 และทำแผลเบื้องต้นได้ การเคลื่อนย้ายกรณีพลัดตกหกล้ม และการประเมินกรณีแขนขาอ่อนแรง
 คำอธิบายรายวิชา
 ศึกษาเกี่ยวกับการแก้ไขอาการสำลัก การทำแผลและการใส่ฝือกประเภทต่าง ๆ การใช้เทคนิค
 ปราศจากเชื้อ การเคลื่อนย้ายกรณีพลัดตกหกล้ม การประเมินกรณีมีแขนขาอ่อนแรง
 ฝึกปฏิบัติเกี่ยวกับการแก้ไขอาการสำลัก การทำแผลและการใส่ฝือกประเภทต่าง ๆ การใช้เทคนิค
 ปราศจากเชื้อ การเคลื่อนย้ายกรณีพลัดตกหกล้ม
- 0934311011 การช่วยชีวิตขั้นพื้นฐาน (1 : 3)
 วัตถุประสงค์รายวิชา
 เพื่อให้ผู้รับการฝึกอบรมมีความรู้เกี่ยวกับภาวะวิกฤตและการช่วยชีวิตขั้นพื้นฐาน
 สามารถปฏิบัติการช่วยชีวิตขั้นพื้นฐานได้อย่างถูกต้อง
 คำอธิบายรายวิชา
 ศึกษาเกี่ยวกับการประเมินภาวะวิกฤตและการช่วยชีวิตขั้นพื้นฐาน
 ฝึกปฏิบัติเกี่ยวกับการประเมินภาวะวิกฤตและการช่วยชีวิตขั้นพื้นฐาน
- 0934311012 การดูแลผู้สูงอายุที่มีปัญหาาระบบต่าง ๆ (1 : 0)
 วัตถุประสงค์รายวิชา
 เพื่อให้ผู้รับการฝึกอบรมมีความรู้เกี่ยวกับโรคและอาการของผู้สูงอายุที่มีปัญหาาระบบต่าง ๆ
 รวมถึงมีทักษะในการให้การดูแลผู้สูงอายุที่มีปัญหาาระบบต่าง ๆ
 คำอธิบายรายวิชา
 ศึกษาเกี่ยวกับการดูแลผู้สูงอายุที่มีปัญหาาระบบทางเดินอาหาร ระบบทางเดินหายใจ ระบบขับถ่าย
 และปัญหาาระบบสืบพันธุ์
- 0934311013 กายภาพสำหรับผู้สูงอายุ (1 : 2)
 วัตถุประสงค์รายวิชา
 เพื่อให้ผู้รับการฝึกอบรมมีความรู้ความเข้าใจถึงข้อจำกัดในการทำกิจกรรมและการออกกำลังกาย
 ของผู้สูงอายุ สามารถช่วยเหลือในการเปลี่ยนอิริยาบถในการทำกิจกรรมของผู้สูงอายุ
 คำอธิบายรายวิชา
 ศึกษาเกี่ยวกับเทคนิคการดูแลผู้สูงอายุเบื้องต้น การช่วยเหลือผู้สูงอายุในการเปลี่ยนอิริยาบถ
 ในสถานการณ์ต่าง ๆ การจัดกิจกรรมออกกำลังกายสำหรับผู้สูงอายุ

ฝึกปฏิบัติเกี่ยวกับการช่วยเหลือในการเปลี่ยนอริยาบถของผู้สูงอายุในสถานการณ์ต่าง ๆ
และการออกกำลังกายสำหรับผู้สูงอายุ

0934319901 การวัดและประเมินผล

(1 : 0)

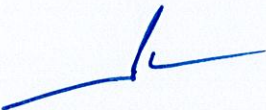
ประเมินความรู้ของผู้รับการฝึกอบรม โดยการทดสอบภาคทฤษฎี

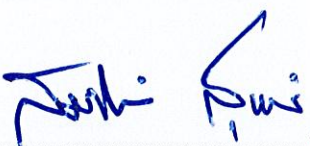
คณะผู้จัดทำหลักสูตร

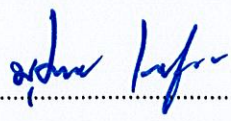
1. นายแพทย์ธงชัย ฉัตรยิ่งมงคล	แพทย์ผู้เชี่ยวชาญเวชศาสตร์ครอบครัว
โรงพยาบาลศิริรินทร์ กรุงเทพ
2. นางสมศรี ฤชตระกูล	ผู้อำนวยการสายงานพยาบาล (พยาบาลวิชาชีพ)
โรงพยาบาลศิริรินทร์ กรุงเทพ
3. นางสาวพิมพ์ไฉล ธนสาร	พยาบาลวิชาชีพพาวูโส
ผู้จัดการโรงเรียนบางกอกการบริบาล จังหวัดนครราชสีมา
4. นางสาวสุพิชฌาย์ ปุณฺโฑติ	ผู้จัดการส่วนโภชนาการ (นักโภชนาการ)
โรงพยาบาลศิริรินทร์ กรุงเทพ
5. นางพรพรรณมณฑิ พัฒนศรีรัตน์	ผู้จัดการส่วนบริการพนักงาน
โรงพยาบาลศิริรินทร์ กรุงเทพ
6. นางรัชดาวัลย์ ดีทอง	ผู้จัดการส่วนฉุกเฉินและศัลยกรรม (พยาบาลวิชาชีพ)
โรงพยาบาลศิริรินทร์ กรุงเทพ
7. นายชวลิต จึงสมาน	หัวหน้าแผนกเภสัชกรรมผู้ป่วยใน (เภสัชกร)
โรงพยาบาลศิริรินทร์ กรุงเทพ
8. นางสาวนพพร แสงบริสุทธิ	หัวหน้าแผนกกายภาพบำบัดทั่วไป (นักกายภาพบำบัด)
โรงพยาบาลศิริรินทร์ กรุงเทพ
9. นางกฤษณา ปัทมาสิน	หัวหน้าแผนกไตเทียม (พยาบาลวิชาชีพ)
โรงพยาบาลศิริรินทร์ กรุงเทพ
10. นางสาวสุวดี สิงห์ชา	หัวหน้าแผนกหอผู้ป่วย 14-3 (พยาบาลวิชาชีพ)
โรงพยาบาลศิริรินทร์ กรุงเทพ
11. นายนที ราชฉวาง	ผู้อำนวยการกลุ่มงานพัฒนาหลักสูตรและเทคโนโลยีการฝึก
กองพัฒนาผู้ฝึกและเทคโนโลยีการฝึก
12. นายคมธัช รัตนคช	นักวิชาการพัฒนาฝีมือแรงงานชำนาญการพิเศษ
กองพัฒนาผู้ฝึกและเทคโนโลยีการฝึก
13. นายยุทธชัย ทองอินทร์	นักวิชาการพัฒนาฝีมือแรงงานชำนาญการพิเศษ
กองพัฒนาผู้ฝึกและเทคโนโลยีการฝึก

14. นางสาวดาราทัด ลิ้มปชโยพาส นักวิชาการพัฒนาฝีมือแรงงานปฏิบัติการ
 กองพัฒนาผู้ฝึกและเทคโนโลยีการฝึก
15. นางเกษมณี เขาว์ยิ่งยศ นักวิชาการพัฒนาฝีมือแรงงาน
 กองพัฒนาผู้ฝึกและเทคโนโลยีการฝึก

ลงนาม..........ผู้เสนอหลักสูตร
 (นายจิตรพงศ์ พุ่มสอาด)
 ผู้อำนวยการกองพัฒนาผู้ฝึกและเทคโนโลยีการฝึก

ลงนาม.....ผู้เห็นชอบหลักสูตร
 (นายสมชาติ สุภารี)
 ผู้ตรวจราชการกรมพัฒนาฝีมือแรงงาน

ลงนาม.....ผู้อนุมัติหลักสูตร
 (นางสาวบุปผา เรืองสุด)
 อธิบดีกรมพัฒนาฝีมือแรงงาน

